/pers. A/ Nr. C/adrese/
/pers. A/ arhīva Nr. C-/adrese/

SPRIEDUMS

Preiļu rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Stivriņa,

2014.gada 10.janvārī izskatīja rakstveida procesā civillietu akciju sabiedrības „Citadele banka" maza apmēra prasību pret /pers. C/ un /pers. A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 3.augustā akciju sabiedrība „Citadele banka" (turpmāk tekstā – „prasītājs") iesniedza tiesā maza apmēra prasības pieteikumu pret /pers. C/ un /pers. A/ (turpmāk tekstā – „atbildētāji") par naudas piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2006.gada 27.aprīlī starp akciju sabiedrību „Parex banka" (turpmāk tekstā – „AS „Parex banka") un atbildētāju /pers. C/ tika noslēgts studējošā aizdevuma līgums Nr.PB/4.4-FA /adrese/, saskaņā ar kuru AS „Parex banka" piešķīra atbildētājam /pers. C/ aizdevumu studējošā sociālajām vajadzībām Ls 1800,00 apmērā. 2006.gada 3.maijā atbildētāja /pers. A/ un AS „Parex banka" noslēdza galvojuma līgumu Nr.PB/4.4-FA /adrese/, saskaņā ar kuru atbildētāja /pers. A/ kā galvinieks uzņēmās pienākumu atbildēt kā pats parādnieks. 2010.gada 1.augustā AS „Parex banka" uzņēmuma pārejas rezultātā ir nodevusi akciju sabiedrībai „Citadele banka" savas prasījuma tiesības, kas izriet no minētā studējošā aizdevuma līguma un galvojuma līguma. Aizdevuma atmaksa atbildētājam /pers. C/ bija jāuzsāk ar 2007.gada 14.oktobri, pilns norēķins jāveic līdz 2017.gada 14.oktobrim. Atbildētājs /pers. C/ ir pieļāvis būtiskus studējošā aizdevuma līgumā noteikto maksājumu samaksas kavējumus. Prasītājs 2011.gada 1.novembrī nosūtīja atbildētājiem paziņojumu par studējošā aizdevuma līguma pirmstermiņa izbeigšanu, uzaicinot samaksāt tekošo parādu, taču atbildētāji parādu nav samaksājuši. Prasītājs izbeidza studējošā aizdevuma līgumu ar 2011.gada 25.novembri. Lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā – no /pers. A/, par labu prasītājam parādu Ls 2340,62 apmērā, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls 1450,00, aizdevuma lietošanas procentiem Ls 430,49 un līgumsoda Ls 460,13, tiesāšanās izdevumus. Noteikt prasītājam tiesības saņemt no atbildētāja /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā - no /pers. A/, likumiskos procentus 6% no simta gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls 1450,00 līdz sprieduma izpildes dienai. Norādīja, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbildētāji 2013.gada 11.novembrī Preiļu rajona tiesā sniedza paskaidrojumu, kurā norāda, ka prasību atzīst daļēji, nepiekrīt līgumsoda Ls 460,13 piedziņai, jo uzskata, ka līgumsods atzīstams par nesamērīgu un nepamatotu, neatbilst patērētāju likuma prasībām, atbildētāji ir atbrīvojami no līgumsoda samaksas vai līgumsods ir samazināms. Norādīja, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2013.gada 9.decembrī prasītājs iesniedza atsauksmi par atbildētāju paskaidrojumu, kurā norāda, ka atbildētājs /pers. C/ kā kredīta ņēmējs noslēdzot studējošā aizdevuma līgumu uzņēmās pienākumu atmaksāt prasītājam izsniegto aizdevumu, kā arī veikt studējošā aizdevuma līgumā noteikto lietošanas procentu un visu citu maksājumu samaksu, (tajā skaitā, arī līgumsoda samaksu) līgumā noteiktajā apmērā, termiņos un kārtībā. Atbildētāja /pers. A/ kā galvinieks uzņēmās pienākumu atbildēt kā pats parādnieks par /pers. C/ saistībām. Procentu apmērs noteikts atbilstoši 2001.gada 29.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.220 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem un valsts vārdā sniegtu galvojumu" $21.^{1}$ un 22.punktu noteikumiem, līgumsoda apmērs – 52.punktam. Līdz ar to nepamatoti uzskatāmi atbildētāju apgalvojumi, ka procenti ir nesamērīgi lieli. Ņemot vērā to, ka atbildētāju neatmaksātā aizdevuma pamatsumma sastāda Ls 1450,00, līgumsods Ls 460,13 apmērā – līgumsods uzskatāms par samērīgu un pamatotu. Līdz ar to prasītājs uzskata atbildētāju iebildumus par nepamatotiem un pilnībā noraidāmiem, uztur iesniegto maza apmēra prasību pilnā apmērā.

Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{22}$ panta pirmo daļu, vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu pusēm (148.pants), pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmo daļu, 2013.gada 8.novembrī pusēm ir paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā, tas ir – 2014.gada 10.janvārī.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā.

Lietas materiāli apliecina, ka 2006.gada 27.aprīlī starp atbildētāju /pers. C/ un AS „Parex banka" tika noslēgts studējošā aizdevuma līgums Nr.PB/4.4-FA/adrese/, saskaņā ar kuru atbildētājam /pers. C/ piešķirts kredīts aizņēmēja sociālajām vajadzībām ar aizdevuma kopējo summu ne vairāk kā Ls 1800,00.

Saskaņā ar 2006.gada 3.maijā starp AS „Parex banka" un atbildētāju /pers. A/ noslēgtā galvojuma līguma Nr.PB/4.4-FA/adrese/.punktu, atbildētāja /pers. A/ uzņēmās saistības atbildēt ar visu savu mantu bankai kā pats parādnieks, tajā skaitā – ne tikai par parāda pamatsummu jeb galveno parādu, bet arī par procentiem par aizdevuma izmantošanu, līgumsodiem un citiem bankas prasījumiem, kas izriet no līguma.

No lietas materiālos esošā 2013.gada 23.septembra apliecinājumu izriet, ka AS „Parex banka" (jaunais nosaukums AS „Reverta") ir nodevusi AS „Citadele banka" un AS „Citadele banka" ir pieņēmusi no AS „Parex banka" visas tiesības un saistības, kas izriet no 2006.gada 27.aprīlī starp AS „Parex banka" un /pers. C/ noslēgtā studējošā aizdevuma līguma Nr.PB/4/4-FAQ/adrese/ un /pers. A/ 2006.gada 3.maija galvojuma līguma Nr.PB/4.4.-FA/adrese/.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis un saskaņā ar Civillikuma 1946.panta pirmo daļu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti.

Prasītājs prasības pieteikumā norāda, ka atbildētājs /pers. C/ ir pieļāvis būtiskus studējošā aizdevuma līgumā noteikto maksājumu samaksas kavējumus, kā rezultātā atbildētājam izveidojās maksājumu parāds pret prasītāju. No lietas materiālos esošā studējošā kredīta pamatsummas parāda aprēķina un konta izraksta redzams, ka atbildētājs /pers. C/ veicis daļēju aizdevuma pamatsummas atmaksu Ls 350,00 apmērā un neatmaksātā aizdevuma pamatsumma ir Ls 1450,00.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar studējošā aizdevuma līguma noteikumu 3.1. un 3.1.1.punktu, par aizdevuma lietošanu aizņēmējs līdz katra kalendārā mēneša 14 datumam maksā aizdevējam aizdevuma procentus, piemērojot procentu likmi 5% gadā, sākot ar pirmo aizdevumu summas izsniegšanas dienu. Savukārt minētā līguma 3.1.2.punkts nosaka, ka aizdevuma atmaksa atbildētājam ir jāuzsāk ne vēlāk kā 3 mēnesi pēc izslēgšanas no studējošo saraksta, pilna saņemtā aizdevuma atmaksa jāveic atbildētājam 10 gadu laikā .

Lietas materiālos esošais Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fonda pārskats par kredīta ņēmējiem apliecina, ka atbildētājs /pers. C/ ar /pers. E/ rektora 2007.gada 9.jūlija rīkojumu Nr.1-6//adrese/-st izslēgts no studējošo saraksta un studiju programmu „Fizika" nav pabeidzis.

No lietas materiālos esošā studējošo kredīta procentu aprēķina un parāda atšifrējuma izriet, ka prasītājs pamatoti aprēķinājis procentus Ls 430,49 apmērā par aizdevuma lietošanu.

Civillikuma 1717.pants nosaka, ka līgumsoda apmēru nosaka līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Civillikuma 1720.pants nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar studējošā aizdevuma līguma Nr.PB/4.4-FA /adrese/ noteikumu 7.punktu aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 0,1% savlaicīgi nesamaksātā (nokavētā) aizdevuma summas un aizdevuma procentu maksājuma par katru nokavēto dienu.

Ņemot vērā to, ka lietas materiālos esošais parāda aprēķins un konts izraksts apliecina, ka atbildētājs /pers. C/ nav veicis maksājumus līgumā noteiktajā kārtībā un apmērā, pieļaujot nokavējumu, tiesa atzīst, ka prasītājs pamatoti ir aprēķinājis līgumsodu Ls 460,13 apmērā par laika periodu no 2007.gada 14.jūlija līdz 2011.gada 25.novembrim.

2011.gada 1.novembrī prasītājs nosūtīja atbildētājiem paziņojumu par uzņemto saistību izpildi un studējošā aizdevuma līguma Nr.PB/4.4-FA/adrese/ pirmstermiņa izbeigšanu, kurā paziņoja par līguma vienpusēju izbeigšanu ar 2011.gada 25.novembri, aicinot samaksāt tekošo parādu, taču atbildētāji parādu nav atmaksājuši.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu „katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība".

Tiesa atzīst, ka prasība ir pierādīta un pamatota, savukārt, atbildētāju norāde, ka prasītājam nav likumīga pamata piedzīt no atbildētājiem līgumsodu, atzīstot to par nesamērīgu un patērētāju likuma prasībām neatbilstošu, nav pamatota. 2013.gada 30.janvāra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta spriedumā lietā SKC-/adrese/, norādīts, ka līgumsods un likumiskie procenti gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināms līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt. Tā kā atbildētājs ir pieļāvis prettiesisku līgumu pārkāpumu, ir pamats līgumsoda piemērošanai un prasītājam ir tiesības prasīt līgumā noteikto līgumsoda piedziņu. Tiesas ieskatā prasītāja aprēķinātais līgumsods nav atzīstams par nesamērīgi lielu vai neatbilstošu patērētāju tiesību aizsardzības likumā noteiktajam, tas ir samērīgs pret pamatparādu.

Ņemot vērā to, ka 2014.gada 1.janvārī ir stājies spēkā *Euro* ieviešanas kārtības likums, piedzenamo summu apmērs nosakāms *euro.*

Atbildētāji nav iesnieguši pierādījumus tam, ka parāds būtu samaksāts. Līdz ar to tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma, un no atbildētāja /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā – no /pers. A/, par labu prasītājam ir piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma Ls 1450,00 (2063,16 *euro*), aizdevuma lietošanas procenti Ls 430,49 (612,53 *euro)* un līgumsods Ls 460,13 (654,71 *euro*) apmērā, kas aprēķināts par laika periodu no 2007.gada 14.jūlija līdz 2011.gada 25.novembrim.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Prasītājam ir tiesības saņemt procentus no nesamaksātās parāda summas Ls 1450,00 (2063,16 *euro*).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētāja /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā - no /pers. A/, par labu prasītājam ir jāpiedzen tiesas izdevumi – valsts nodeva Ls 258,62 (367,98 *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,50 (7,83 *euro*).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu no atbildētāja /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā – no /pers. A/, valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 11,42 *euro*.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, kas nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.,15.,41.,42., 97.,190., 204.^{1}, 250.^{22}, 250.^{25} pantiem, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā - no /pers. A/, /personas kods/, par labu AS „Citadele banka", reģistrācijas Nr./adrese/, aizdevuma pamatsummu/adrese/ *euro* (divi tūkstoši sešdesmit trīs *euro* 16 *centi*) (/adrese/), aizdevuma lietošanas procentus/adrese/ *euro* (seši simti divpadsmit *euro* 53 *centi*)(/adrese/), līgumsodu/adrese/ *euro* (seši simti piecdesmit četri *euro* 71 *cents*) (/adrese/), kas aprēķināts par laika periodu no 2007.gada 14.jūlija līdz 2011.gada 25.novembrim, tiesas izdevumus - valsts nodevu/adrese/ *euro* (trīs simti sešdesmit septiņi *euro* 9 8 *centi*) (/adrese/) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus/adrese/ *euro* (septiņi *euro* 8 3 *centi*) (/adrese/), kopā –/adrese/ *euro* (trīs tūkstoši septiņi simti seši *euro* 21 *cents*).

Parāda samaksa veicama: banka - AS „Citadele banka", konts Nr.LV10PARX/adrese/.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā – no /pers. A/, /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 11,42 *euro* (vienpadsmit *euro* 42 *centi*), kas jāieskaita Tiesu administrācijai, NMR/adrese/, reģistrācijas Nr.LV /adrese/, saņēmēja iestāde: Valsts kase, konta Nr./konta numurs/, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: kods/adrese/.

Noteikt akciju sabiedrībai „Citadele banka", reģistrācijas Nr.40103303559, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja /pers. C/, /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā – no /pers. A/, /personas kods/, likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas 2063,16 *euro* (divi tūkstoši sešdesmit trīs *euro* 16 *centi*).

Tiesas spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams.

Tiesas spriedumu lietas dalībnieki var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2014.gada 10.janvāra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Preiļu rajonā tiesā.

Tiesnese I.Stivriņa